

ТЫЗЭКЬОТМЭ — ТЫЛЪЭШ!

Адыгэ Макъ



Бэдзэогъум и 27-р — Адыгейм
къэралыгъо гъэпсыкіз из зыхъугъэ Маф

1923-рэ ильесым
пъэтхапэм
къыштегъэжьаъу къыдэкы

№ 53 (22502)

2022-рэ ильес

БЭРЭСКЭЖЬЙ
ГЪЭТХАПЭМ и 30

ОСЭ ГЪЭНЭФАГЪЭ ИИЭП
къыхэтутыгъэхэр ыкъи
нэмикі къэбархэр тисайт
ижъугъотэштых
WWW.ADYGVOICE.RU

6 +

Адыгэ Республикаем и Правительствэ игъээст

Цыфхэм яепльыкІэ къыдалъытэ



Адыгэ Республикаем и Общественне палатэ 2021-рэ ильесым юфэу ышлагъэр зызызэ-фаҳысыжыгъэ зэхсэсигъоу тыгъуасэ щыапъэм Адыгэ Республикаем и Лышъхъэу Къумпъыл Мурат хэлэжьагъ.



Джащ фэдэу юфхъабзэм хэлэжьагъэх Урысыем юфшэннымкіз и Лышъхъэу, УФ-м и Общественне палатэ хэтэу, Адыгейм, Къэбэртэ-Бэлькъарым, Къэрэшэ-Щэрджэсым янароднэ тхаклоу Мэшбэшэ Исхъакъ, общественне ыкъи профсоюз организациехэм ялацхэхэр.

Зэхсэсигъор зерищагъ Адыгэ Республикаем и Общественне палатэ итхаматэу Устэ Русълан. Икъигъе ильесым ашлагъэм ар къытегущыгъээ, щэфа-

клохэм яфитыныгъэхэр къеухуумгъэнхэм, ныбжыкіз дээ-патриотическэ движением хэхьюнгъэ ышынним, коммунальнэ фэло-фашихэр цыфхэм зэрафағъэцакIехэрэм альэнникъо-кіз юфхэм язитет къытегущылагъ. Бизнес цыкъум ыкъи гурытам Испылэгъу афэхъугъэним, нэмикі общественне мэхъанэ зиэ юфхъабзэхэм палатэм хэтхэр зэрахэлэжьагъэхэр къихигъэшыгъ. Джащ фэдэу Общественне палатэ хэтхэм онлайн зэхсэсигъуи 137-рэ рагъэ-

клохыгъ, общественне уплэ-күнхэм къадыхэлъытгэ федеральна хэбзэгъэуцугъэ 19-мэяпроектхэм ахэлъягъэх. Урысыем и Общественне палатэ къикыгъэ тхыгъэхэм ыкъи унашьохэм язэхэфын (пстэумкни 760-рэ фэдиз) юф адашлагъ.

Общественне палатэр республикэм Ѣыкъогъэ юфхъабзэхэм зэрахэлэжьагъэхэм фэгъэхыгъэ докладхэр зэхэсигъом къышашыгъэх АР-м и Общественне палатэ ипащэ игуадзэу Анна Крюковам, Уры-

сые кіэлэцыкIу фондым и Адыгэ республике къутамэ иправление итхаматэу Татьяна Гоголевам, ныбжыкіз дээ-патриотическэ объединение «Зыкыныгъэм» итхаматэу Джарымэ Рэшьдэ, УФ-м народнэ гъэсэнгъэмкіз ыкъи наукэмкіз илофышихэр япрофсоюз организацэе и Адыгэ республикэ къутамэ ипащэу Жэдэ Зурыет, общественне движе-ниуе «Адыгэ Хасэ — Черкес парламент» зыфиорэм итхаматэу Лышъхъэу Рэмэзан.

Адыгейм и Лышъхъэ зэхэсигъом хэлажьехэрэм закынтигъазээ, АР-м и Общественне палатэ хэтхэр кіэу гъэнэфэжыгъэхэу юф зашлэрэр ильес зэрхэхугъэр ыкъи социальнэ цыф куп зэфшъхвафхэм яшлонигъонигъэхэр мыхэм къызэрэгъэгъунхээрэр къыхигъэшыгъ.

— Мэхъанэ зиэ юфыгъохэм язэшохынкіз шьо шууиеплъыкIхэр къыдэтэлъытэх. Адыгейм Ѣылгысэхэрэм зишлагъэ якъыщ

(Икъех ю 2-рэ нэклуб. ит).

Адыгэ Республикаем и Лышъхъэ иунашъу

Рэзэныгъэ тхыль етыгъэним ехыилагъ

Цыфым ифитыныгъэхэмрэ ишхъафитыныгъэрэ якъеухуумэнкіз общественне юфшэнным чанэу зэрхэлажьехэрэм пае **Ковалев Валерий Иван ыкъом** —

Адыгэ Республикаем и Общественне палатэ хэтхэм рэзэныгъэ тхыль фэгъэшьошгъэнэу.

Адыгэ Республикаем и Лышъхъэу Къумпъыл Мурат къ. Мыекъуапэ, пъэтхапэм и 28-рэ, 2022-рэ ильес N 62

Президентым дырагьаштэ

Цыфхэм яеплыкіхэм, яшюшхэм якъеугъоин фэгъэзэгъэ социологическэ организациехэм кызэрратырэмкэ, УФ-м и Президентэу Владимир Путиным Украинэм щырихъяжъэгъэ хэушхъафыкыгъэ дээ операцием дэзыгъаштэхэрэм япчагъэ лъешэу хахью агъеунэфыгъ.



Ликхэм цыфхэм япчагъэ упчагъэр зэратыгъэхэм япроцент 79,6-мэ Владимир Путиным цыхъэ фашау къауагъ.

— Донецкэ ыкы Луганскэ республикхэм цыфхэм япчагъэр щынэгъончэу зэрэсэущтхэм тицыхъэ тель хүмэ, ахэр хэушхъафыкыгъэ субъектэу зэрэштхэм, Кырым Урысые Федерацием зэрэштхэм Киев адригъаштэхэм операциер къэдгээшт, — **къыуагъ Владимир Путиным.**

Цыфхэм тихъэгъэгу исхэм закыфигъазээ, Донбасс фашизмэу, лъэпк гъэктодынэу щырахъяжъагъэр кызэтыригъэуонэу, икъэралыгъо гүнапкэхэр кыуухумэнхэу Урысыем клаучи, амали зэрилэр кыкыгъэтхыгъ.

Зэфхъысыжъхэм кызэрагъэльярэмкэ, зэупчагъэхэм япроцент 77,2-р къэралыгъом илашэ къотэгъу кыфхъях. Президентым цыхъэ фашымэ къаонэу занкэу аш фэ-

гъэхъыгъэ упчагъэр зэратыгъэхэм япроцент 79,6-мэ Владимир Путиным цыхъэ фашау къауагъ.

УФ-м и Президент инашоки Луганскэ ыкы Донецкэ народнэ респуб-

Анахь дэгъухэр къэнэфагъэх

Гъэтхапэм и 23-м Адыгэ къэралыгъо университетым іекыб къэралыгъуабзэхэмкэ ифакультет щызэхаштэгъэ олимпиадэм изэфхъысыжъхэр къэнэфагъэх.

Олимпиадэм студент 60 хэлжъагъ. Хабзэ зэрхъугъэу юштэнхэр щэу гоощыгъагъэх, аудированиемкэ, еджэнимкэ ыкы лексикэ-грамматическэ лъэнныкомкэ ныбжыкхэм зауштэгъ.

Іекыб къэралыгъуабзэхэр зээгъяаштэхэрэм япчагъэ нахыбэ хүнүр ары пшъэрэль шъхъаэу зэхшаклохэм зыфагъэу цужжыгъээр.

Зэфхъысыжъэу ашыгъэхэмкэ, инджилыбзэмкэ ашэр чыпчагъэр къэзыхъыгъээр хыисалымкэ ыкы компютер шэнгэхэмкэ факультетым истудентэу Абдаллах Раед Хусейн Рамадан, ятлонэрэ чыпчагъэр къыхъыгъ мы факультет дээм ия 2-рэ курс щеджэр Ярослав Коноваловын, ящэнэрэ хъугъэ социальнэ технологиемкэ ыкы зеконымкэ факультетым истуденткэу Къанжко Сайдэ.

Нэмыцыбзэмкэ теклонгъээр фагъэшъошагъ юридическэ факультетым



иапэрэ курс щеджэрэ Хъуажъ Пшыкъан, ятлонэрэ чыпчагъэр къыхъыгъ хыисалымкэ ыкы компютер шэнгэхэмкэ факультетым иятлонэрэ курс щеджэрэ Абакар Калет Махамат, ятлонэрэ чыпчагъэр къыхъыгъ филологиемкэ факультетым щеджэрэ Лышэ Данэ, ящэнэрэ хъугъэ экономическэ факультетым истуденткэу Даур Даринэ.

ДЕЛЭКЬО Анет.

Французыбзэмкэ анахь

Ермэлыкъ 220-м ехъу зэхащагъ

Экономикэр чыпчагъ кын зычит лъэхъаным гъомылапхъэхэм ыкы цыфхэм анахь ящыкіхэгъэ товархэм ауасэхэр кызэтэлэжэгъэнхэмкэ республикэм юфхъэбзэ гъэнэфагъэхэр щызэрахъанхэу Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпыл Мурат пшъэрэль афишыгъ.



Аш епхыгъэу ермэлыкъхэм язэхэшэн нахь агъэлъэшыгъ ыкы мы ильэсэр кызихъаэшэм щегэжъагъэу ермэлыкъ 220-м ехъу Адыгэим щызэхашагъ. Тхъамафэ къэс муниципалитетхэм ермэлыкъхэр ашэклох. Мыекъуапэ шэмбэтым имызакъо, джы тхъамафэми ахэр щызэхашэх.

Республикэм икъэлэ гупчэ щыклох эрмэлыкъым джырблагъэ Адыгэим и Лышхъэу Къумпыл Мурат щылагъ ыкы ежышхъэкі ыуплъэклюгъ товарэу щащэрэм изэмнэлэужыгъэ зыфедэр ыкы предприятиехэм оптовэ уасэклэ кызэратлуулжирэм тетэу гъомылапхъэхэр щащэмэ. Мыщ

ыпекі мэкъумэш товархэр къэзышхъэрэм шъолырым илашэ залокэм а епхыкім къыдырагъэштагъ.

Мыекъуапэ щыклох эрмэлыкъым исатуу щепчээхэм республикэм ит предприятие анахь инхэм япродукции атэлъыгъ. Апэрэ зыгъэпсэфыгъо мафхэм ермэлыкъым хэлжэгъэхэм япчагъэ 70-м клахъэштыгъэмэ, кыкілэлъыклох ёхамафэм ар 120-м нэсигъ. Іэрыфэгъу уасэхэмкэ къэпшэфын пльэкынштагъыгъ лыр, пцэжъыер, кіэнкіэр, тхъур, дагъэр, шъоуцагъыур, щэхэл гъомылапхъэхэр, шъур, хэтерыкхэр, ѡшлу-шүшхэр. Бэдзэр уасэхэм анахь

нахь пыутэу ермэлыкъым гъомылапхъэхэр щащагъэх. Гүшүэл пае, шъоуцагъу килограммыр сомэ 57-рэ, дэгъэ литри 5-м — сомэ 520-рэ, чэтырлэм — соми 145-рэ, мышэрийсэм — сомэ 30, нэшебэгум — сомэ 90-рэ аосагъ.

— Ермэлыкъ сатыум нахь зедгээшүюмбгүүн тываа тедгээшт, сыда пломэ оптовэ уасэхэмкэ продукциехэр цыфхэм мыш къыщащфын амал я! Республиком щылсэхэрэм къагурыон фое икъун фэдиз гъомылапхъэтишольыр къизэрэшьдагъэлжирэр, ахэм тащыкэным игумэкыгъо зэрэшьмыр, — **къыуагъ Адыгэ Республикэм и Лышхъэу Къумпыл Мурат.**

Зэнэкъокъум хэлажъэ зышигъохэм къяджэх

Пэлдэзгъэ шыкім тетэу ильэс къэс зэхащэрэ Дунээ зэнэкъокъоу «Путь к звездам!» зыфиорэм хэлажъэ зышигъохэм яльэу тхыльхэр аштэнхэу рагъэжъагъ.

Цыфыр космосым зэрэбийгъэм и Мафэ ар ипгээкох.

Зэнэкъокъум пшъэрэль шъхъаэу илэр патриотизмэгъэм зэгъэшүюмбгүүншын, шэнгэгээлэжжэхэм, дээм кулыкъу щызыхъяхэрэм, летчикхэм, космонавтхэм яофшагъэ, ялпы-

блэнагъэ, лъыхувьынгъэу зэрхъягъэр цыфхэм агу къэгээкъыжыгъэйнэр ары.

Юфхъабзэм икъэшаклох күлтурэм ыкы искусствэм яофшагъэхэм ятвортческэ союзэрэ къэзэхэм якъэбарлыгъэйс-зэхэфын Гупчэрэ. Зэнэкъокъур мэлжээлжээгъум и 12-м

къалзу Санкт-Петербург щыклошт. Лъэлү тхыльхэр а мафэм нэс аштэштэх.

Шапхъэу пыльхэр проектым интернет нэклубын итых. Мары адресыр: https://www.soyuz-kultura.com/sites/default/files/u2/polozhenie_o_konkurse_put_k_zvezdam_0.pdf

Пенсиехэмкіэ фондым къеты



Социальнэ фэл-фашихэр зэрагъэцэкіэштхэр

Цыфхэр социальнэу къэухумэгъэнхэмкіэ къулыкухэм агъэпсыщтыгъэ пособиуе УФ-м Пенсиехэмкіэ ифонд фэгъээжьыгъэ хуугъэхэр джы зэкіэ субъектхэм зы шыкіэкіэ агъэнэфэштых ыкчи а зы мафэм къатыщтых.

2022-рэ ильэсийн нас ахэр шьольыр пэпчэ зэрэг щагъэпсырэр зэфэшхъафыгъэ. Джы зы шапхъекіэ фондым икъутамэхэм зэкіеми юф ашшэйт. Ахэм къызэрдыхъэлтигъэмкіэ, пособиехэр къызыфаклохэрэм япроцент 88-мэ зы мафэм, ар мазэм и 3-р ары, къаратыщ. Банкын счет щизиэхэр ары нахынбау аш къыхиубытгъэхэр. Почтэм ахьщэр къызэклигъахъэхэрэм и 3-м къыщегъэжъагъэу и 25-м нас къафеклошт.

Ахьщэ тынхэр Пенсиехэмкіэ фондым зыфагъэзэжъыгъэхэм къыщуяблагъэу ахэм ягъэпсыни нахь іашшэх хуугъэ. Фондым испециалистхэм нэмькі къулыкухэм ыкчи ведомствэхэм зафагъаэзэ ишкіэгъэ тхыльхэр къаахынхэу зэршагъэхэр ары ашкіэ зишугъэ къэкуягъэ. Джы цыфхэм къачыхъээз тхыльхэр къауягъонхэ ишкіэгъэжъеп.

Аш имызакью пособиехэм ягъэпсын ыкчи ятын пальеу пылтири нахь гъэкиэгъэ хуугъэ. Нахынекіэ

мазэрэ пылтищтыгъэх, джы мэфи 5 — 10 анахыбэу тектиадэрэр.

Шыгу къэдгъэкіяжын, цыфхэр социальнэу къэухумэгъэнхэмкіэ къулыкухэм нахынекіэ агъэпсыщтыгъэ пособиуе УФ-м Пенсиехэмкіэ ифонд фэгъэзэжъыгъэ хуугъэхэм куп зэфэшхъафыгъэ къахеубытэ. Гүшүэл пае, сабый зэрэс унахгохэр, дзэм ыкчи аш фэдэ къуачіэ зиле органхэм къулыку ашызыхъихэрэр, радиацием иягъэ зеригъэкіяжъэхэр, сэкъатыгъэ илээ транспортыр зезифхэхэрэр, нэмькіхэр.

Мэзэе мазэм УФ-м Пенсиехэмкіэ ифонд къифагъэзэжъыгъэхэм къахиубытэу нэбгыре миллионрэ мин 800-м ехъурэм пособиехэр афитлупшыгъэх. Ахьщекіэ къэпплытэмэ, ар сомэ миллиарди 7,9-рэ мэхъу. Ильэсир къызихъагъэм къыщуяблагъэу фондым ичынпіэ отделениехэм льэу тхыль мин 370-рэ къаэкіэхъагъ, ахэм япроцент 89-мэ пособиер атефэу агъэунэфыгъ.

УФ-м Пенсиехэмкіэ ифонд и Къутамэу АР-м щыэм ипресс-къулыкъу.

Сабыйм зэрэлъы-плъагъэри хэхъэ

Бэльфыгъэу сабий къызфэхъуягъэм аш зэрэлъылъэрэ ильээрэ мэзихъэрэ Пенсиехэмкіэ фондым юфшэгъэ ильэсхэм ахелгытэ, аш иинду-гэгээ пенсионнэ коэффициентхэм аххьо.

Аш пae фондым испециалистхэм сабий къызэрхуягъэмкіэ ЗАГС-м макъэ къызэригъэуягъэр, ны мылькум исертификат пae ным льэу тхыльеу къытыгъэр, къэлэцыкүр къызэхъум зэтгэгэх ахьщэ тынэу фагъэпсыгъэр агъэфедэ.

Шыгу къэдгъэкіяжын, сабыйм ыныбжь ильээрэ мэзихърэ мэхъуфкіэ ныр зэрэлъылъагъэр юфшэгъу ильэсхэм аххьэ, Пенсиехэмкіэ коэффициентэу 2,7-рэ аш къифхэхь. Ятлонэрэр къифхъуягъэу аш фэдизэрэ щысыгъэм стажым ильээрэ мэзихъирэ хахъорэр, ау коэффициентыр 5,4-м нэсэ. Ящэнэрэ ыкчи яплэнэрэ сабийхэм юфшэгъэ ильэсхэр нахынбэ ашы, коэффициентхэм 8,1-рэ джыри аххьо.

Бэльфыгъэм сабий къызфэхъуягъэм нахь мышшэм, юфшаплэм къызумыгъэмэ, пенсиер зыфагъэнэфкіэ ильэс юфшагъэу ыкчи коэффициентэу къыфалытэрэ бэкіэ нахь федэ мэхъу.



Хыкум приставхэм къаты

Іэпшэгъу афэхъуягъэх

Хыкум приставхэм я Федеральнэ къулыку Адыгэимкіэ и Гъэйорышланлэ икъулыкушигъэр шүши юфшэхъабзэм хэлжсагъэх.



Донецкэ ыкчи Луганске народнэ республикэхэр егъээсигъэ юфкіэ къэзыбыгынагъэхэм мы мафэхэм шүшшэ юпшэгъэу афаугъоигъ.

Хыкум приставхэм гъомылапхъэхэр, пкыгъю зэфэшхъафхэр, анахьэу къэлэцыкүхэм апае, къаугоигъэх ыкчи ахэр чынпіэ къин ифэгъэ цыфхэм афащагъэх.

Шъузфэсакъыжь

Гъэпцаклохэм хыкум приставхэу зыкъа-гъэлъагъозэ бээджэшигъэхэр зэрхъэх.

Цыфхэм чыфэ тельэу иэлектроннэ почтэ тхыгъэ къыфагъэхьы ыкчи ар пынкіэу къыпшыннын зэрэфаэр тургагъо. Ар зимыгъэцакіэкіэ ибанковскэ счет ыкчи имылту арест къатыральхъанэу къэбар нэпці къыфатхы.

Гъэпцаклохэм цыфхэр зэрагъэделэштхэм фэши шыкіэ зэфэшхъафхэр агъэфедэх, арьшь, мыш дэжым сакъынгъэх къызхэжъуягъэфнэу хыкум приставхэр къышвэджэх.

Хыкум приставхэм официальнэ сайтхэр яхэх, ахэм шууархъэмэ, шууышыгъэх къэбарыр аржыгъуягъотэшт. Ау сайт шыпкъэри нэпціри мэкіэ дэдэу зэтекынхэ

альэкьишт, арьшь, аши шъунааэ тешьудз. Федеральнэ къулыкум исайтэу «Банк данных исполнительных производств» зыфиорэм шъуихъэмэ, чыфэу шъутэлтири зыфэдизир ыкчи ар зэрэшшупшыннын шъульэкьиштыр зэжъуягъэшшэйт. Джащ фэдэу къэралыгъо фэофашэхэм япортал ыкчи мобильнэ приложениеу «ФССП-м» амалэу къатыхэрэр къызфэхъэфдэнхэ шъульэкьишт.

Чыфэр къыпшыныгъ

Административнэ пишэдэкіяжь зэрэгэхъыгъэм ыкчи охьтэ гъэнэфагъэм иавтомобиль зерифэн фимитэу хэбзэхъумаклохэм унашшо зэршагъэм къыхэкіяжкіэ. Мыекуюат щыпсэурэ хуульфыгъэм къэлэпупкіэм итынкіэ чыфэу зэйигъэкагъэр къыпшыныгъыгъ.



Хыкум унашшо ышыгъэм диштэу хуульфыгъэм къыэкіэхъэрэ хахъом ызыппланэ исабий фызэкіяжъэкожынэу щытыгъ. Ау ишшэрэйрэхэр зэrimыгъэцакіэхэрэм къыхэкіяжу чыфхэр сомэ мин 200-м эхъу.

Зэгъэшлужж хыкумушыр мы юфхэм хэпльягъ ыкчи хуульфыгъэм лажэе илэу ыгъэунэфыгъ. Сыхьат 50-м тельгэгэе шокл зимыгъ юфшэнхэр ыгъэцкіэнхэр унашшо ышыгъ. Аш ыруж ары нынэп тым чыфхэр тэлтыр къызипшыныгъыгъэр.

Хыкум приставхэм я Федеральнэ къулыку Адыгэимкіэ и Гъэйорышланлэ ипресс-къулыкъу.

Шукіэ тыгу илъышт

Икыгъэ ильэсийн игъэтхэпэ мазэ и 27-м дунаим ехыжыгъ тиньбджэгъу льаплэу, АР-м культурэмкіэ ыкчи зеклонымкіэ язаслуженнэ юфшэгъэу, спортивнэ зеклонымкіэ спортым имастерэу Бэгъ Аслын Хаджымосэ ыкъор.

Юфшэн туризмэмкіэ инструкторэу ригъэжъэгъагъ, етланэ гъэпсэфыплэ базэхэу «Горная», «Лэгъо-Накъ», «Кавказ», «Романтика» зыфиохэрэм япэшагъ. Тыдэ зыщэи зэхэштэо чанэу, зеклоным Адыгэим зыщебгэшшомбгын зэрэлпэлэкьишт шошхууныгъэшо фырилэу щытыгъ ыкчи ашкіэ фэлэкьиштэр ышагъ. Зеклонымкіэ мэхъанешо зилэхэу тьогухэм яшын, ягъэтэрэзэжын ыкчи туристичесэ предприятихэм ямасланынэ базэ хэхъоныгъэ егъэшыгъэнэм иофренэу хэлжэгъагъ.

Бэгъ Аслын ялашэу якынныгъэкіэ ашпшэрэ катего-рие зилэ зеклонхэр СССР-м, етланэ Урысыем ичыплэ зэфэшхъафхэм — Памир, Тянь-Шань, Алтай, Саяны, Байкал ашызэхиагъэх. Слетхэр, зэнэкъокуухэр, зеклохэр къушхъэхэу Тыбгэ, Фыщт, Ошьутен ыкчи Тхычэе зашыдэкягъэхэри Аслын зэхищэштагъэх.

Юфшагъэ къэралыгъом уасэ къифиши, Аслын къифагъэшшошагъэх медальхэу «Адыгэим и Щитху-зехъ» ыкчи «За доблестный труд» зыфиохэрэр.

1995-рэ ильэсийн къыщегъэжъагъэу купэу «Псаунгы», клубэу «Родник», туристхэм яклубэу «Крокус» зыфиоу ежэ ыцэ зыхьырээ юпшагъ.

Бэгъым зеклоным ныбжжыкіэхэм шу аригъэльэгъу, ахэм непэ джы ежэ лягъэжкүйтэ. Тэ Аслын, бэрэ игугу тэшхы, шуукіэ ар тыгу илъышт.

Купэу «Крокус» хэтхэр.



Адыгейм къэралыгъо гъэпсыкІэ зиIэр ильэси 100 зэрэхъурэм ипэгъокІэу

Байхэм ямыльку къаIыхыгъэнимрэ колхозхэм язэхэшэнрэ

Большевикхэм япартие хабээр къызыдехым, пшъэрыльэу зыфишыжыгъэхэм ашыщыгь цыфыр зыщамыгъэпщылIырэ обществэ ыгъэпсыныр, етланэ капиталистическэ къэралыгъо пэрытхэм экономикэ-социальнэ хэхъоныгъэмкэ акIэхъаныр ыкIи атекIыжыныр.

Ащ пае пшъэрыльиц зэшо-
пхын фэягъ. Ахэр народнэ
хъызметэм хэхъоныгъэшхо
егъэшыгъэнир (промышленно-
стным илъэнүкю пстэури), кол-
хозхэм язэхэшэн ыкIи цыфхэм
тхэкэ-еджакэ ягъэшгэйнир.

Коллективизацием икье-
жаплэу алтытэ 1929-рэ ильэ-
сүм тыгъэгэзэм и 27-м Ста-
линин чыгуум щылэжээрэ
марксистхэм яконференции
къишишыгъе пасльэр.

Цыфхэр колхозхэм ахэгэ-
хъэгъэнэм иоф партии и Хэку
комитет изэхэсигуу 1925-рэ
ильэсүм йоныгъо мазэм и 15-м
щылагыгъэм игъэкотыгъэу щите-
гүшүшагъэх. Ау ащ хэлажьхэрэм
яштошхэр зетефагъэхэп, зы
къеу къыфекуагъэхэп. Зэхэс-
гьом хэлажьхэрэр купитлоу
гощигъэхэх хуугъэ. Зы купым
егъэзгээкэ колхозым зэрхэ-
гъахъэхэрэр шлотэрэзгэйгэ,
адрэм ащ дыригъаштэштгэй.
Партием хэтхэм ащ тетэу зэрэ-
зедырамыгъаштэрэм колхозхэм
язэхэшэн къызетырилажэштгэй.

Партием иунашхэр къыда-
ллытэхээз, Адыгейм ичыпIэ
партийнэ организациехэм кол-
хозхэм язэхэшэнкэ план гъэ-
нэфагъэхэр зэхагъеуцхуу ра-
гъэжьагъ. 1929 — 1930-рэ
ильэсхэм колхозхэм язэхэшэн
зашуахынэу пшъэриль зы-
фашыгъыгъагъ. Ау колхозым
хэхъаштхэм ахэтигъэхэп ку-
лакхэмрэ «лишенэ» ашыгъэ-
хэмрэ. Сыдеу щитми, гъатхэм
(пхъэныгъом ехъулIу) Шэуджэн
районым иль чыгуум ипроцент
95-р, Красногвардейско районым
икъоджэ советхэу — Хъя-
тикууа, Николаевскэм (непэ
Красногвардейскэм), Адэмье,
Къургью-Терновскэм ыкIи Дук-
масовым яхызметшаплэхэм
япроцент 75-р; Псэкуюпсэ районымкэ
процент 50-р колхозхэм ахэхъанхэ фэягъ. Ахэм анэмьк-
хуу къоджэ советихмэ: Афыпсы-
пэ, Бжыхъээбоякэ, Бжыхъэко-
ежым, Яблоновскэм, Супов-
скэм ыкIи Пчыхъалыкъуае
ащыпсэурэ унагъохэр зэкIэри
колхозхэм ахэхъанхэ щитгэй.

Ау 1929-рэ ильэсүм ибжыхъэ
Адыгейм ипартийнэ аппарат
лагеритлоу гошигъэ хуугъэ.
Апэрэхэм зэкIэри колхозым
хэхъэхъэгъэн фаеу алтытэштгэй,
ятлонэрэхэр коллективизацием
зицыхъэ темильхэр аргыгъэх.
Апэрэхэм гупчэм дырагъаштэ-
штгэй ыкIи «атеткуузэмэ на-

хышу, къэдгэлэнлэнэм нахь»
аюштыгь. Ятлонэрэхэм дэгью
къагурыоштыгь коцым итынкэ
планэу щитыр бгъэцэктэн зэрэ-
мийлэктыгь, колхозхэр
псынкэ Ioфкэ зэхэпшэнхуу
зэрэшьмитыри. «Колхозым
хэмийхэрэр Совет хабээм де-
зымыгъаштэрэр ары!» алоэ,
мэкумэшышIэхэр колхозым
хагъэзыхъанхэм пылтыгъэх.

Колхозхэм язэхэшэнкэ ком-
сомольцхэм яштошхо къа-
гъэктуагъ. Колхоз щылагакэ
зыфдэштыр цыфхэм къафау-
тэштыгь, бзыльфыгъэхэм яса-
быйхэм агу афэмыгъоу колхоз
Ioвшэнир аштэнэм пае къэлэ-
цыкIу ыгъылIэхэм ягъэпсын
ахэр хэлажьхэрэштгэй.

Колхоз щылагакэ зыфдэ-
штым, ащ шуагъеу къыздихы-
штым афэгъэхыгъэу Адыгейм
1930-рэ ильэсүм ишылэ мазэ
и 15-м къыщегъэхъагъуу и 21-м
нэс район конференции 4 щи-
зэхашагъ. Ахэр Хъакурынхэ-
блэ, Пэнэжыкъуа, Тэхъут-
мыкъуа ыкIи селуу Николаев-
скэм ащыкIуагъэх.

Ахэм ахэл-
жъагъэхэм янахыбэр мыльку
зимылэ цыф къызэрыкIохуу
щитгэйгъэх. Зэхагъэхэм урчлаа
къацаалетыгь. Гүшүлэм пае,
чыгу зимылэхэр колхозым хэ-
хъанхэ альэкIыщтмэ, колхозхэр
зызэхахъэхэкэ утыгъон пльэ-
кыщтмэ, колхозхэм япэшщ-
хэр, колхозхэр зызэхахъэхэкэ
кулакхэр зыдэкIоштхэр, рашиг-
гъэхэм яунагъохэр колхозым
хэхъанхэ альэкIыщтмэ ыкIи
нэмькIыбэ. Бзыльфыгъэхэм
ащыкIем колхозхэр зыгъэло-
рышэнхуу агъэнэфагъэхэм
япчагъагъ аштобагъ. Бырсыр



Лыухъанре Аульэ Гощунаарэ
мэккүмэшышIэм илэжьапкэ
кулыкIуашэм илэжьапкэ нахь
зэрэнхах макIэр къаугааг ыкIи
ахэм къаугаагъэрэр зэфэдэн
фаеу алтыгъ.

А лъэхъаным СССР-м и
«Колхозцентр» ылоу колхозхэм
апае Ioвшлакохэр къэзигъэхъа-
зырырэ гупчэ щылагъ. Ащ мэ-
күмэш хъызметэм пае Ioвшлако-
хэм къэдгэхъатхэм ямызакьюу,
колхозхэм язэхэшэнкэ ыкIи
ягъэорышIэнкэ пашэхэр къы-
чэкIыщтгэйгъэх. Адыгейими ипсэ-
уплэ 24-мэ сэнхэхтээ зэфэшхъа-
фхэмкэ курсхэр ащызэхашгэ-
гъэх. 1930-рэ ильэсүм ишылэ
мазэ и 31-м ехъулIу ахэм
нэбгырэ 864-рэ къагъэхъазыры-
гъагъ.

Апэрэ адыгэ бзыльфыгъэу
ЗэхэкIыкко Хъаджэт хэкум
щызэлэшагъагъ. Ау зыщыщ
чылэу Джыракыье щыпсэухэрэм
ар къырагъэлгүүгээ, джаур хуу-

гъэу алоэ, тегущыгъэштгэйгъэх.

Колхозхэр зэхажэхэх зэхъум,
ежхэм яштошынгъэхэнкэ цыф-
хэр аш хэхъанхуу зэрэштэйр
къыдамылтытэу бэрэ къыхэкIы-
щтгэй, ар партийнэ къэралыгъо
органхэм япашхэм адэштгэйгэ,
ау чыпIэ пашэхэр колхоз зэх-
эштэнхэм рихъыжъагъэхэм цыф-
хэм яфитынгъэхэр къыдальты-
тэнхэу фэягъэхэх.

Колхозын Ioф щызышIэхэрэм
ялэжьапкэ Ioфыгъо гъэнэфагъэ-
хэр къыпкIыщтгэйгъэх. Колхоз
пэпчэ ежэ зэрэфаеу ар ыгъэ-
нафэштгэйгъэ. Гүшүлэм пае, Псэ-
купсэ районымкэ Пчыхъалы-
кье къоджэ советым хэхъэрэ
колхозым анах макIэр къыща-
пхъагъэр чапчы 60 хуушигъэх,
анахыбэр — сомэрэ ныкьорэ.
Селоу Николаевскэм дэт кол-
хозым хуульфыгъэмэ зы сомэ-
рэ чапчы 25-рэ, бзыльфыгъэхэм
зы сомэ, зижхэгъохум чапчы
75-рэ къыщагъаагъэштгэй.

1930-рэ ильэсүм мэзаем и
2-м ВКП(б)-м и Темир-Кавказ
крайком къыдигъэкIыгъэ уна-
шьом къызэрэдильтээрэмкэ,
Мыекъопэ, Пшызэ шьольыр,
Ермэлхъэблэ ыкIи Терскэ округ-
хэм ащыпсэурэ кулак унагъо-
хэм япашхэр аз «лишен»
ашынхэш, рашигъох фэягъ.
Планэу щылэмкэ кулак мин 25
— 30-рэ чыжъэу ашэнхэу аргыгъ.
ЗэкIэмкэ унэгь 1240-рэ
чыжъэу ыащынхэ фэягъ.
Зыд-
щэнхэу щитгэйгъэр Урал хэкур
арыгъэ. Апэрэ категорием къы-
хиубытээрэ кулакхэр Сыбыр
икъокIылэ лъэныкъорэ Казах-
стан итемир лъэныкъорэ ащэн-
хэу щитгэйгъ. Нахыбэр шьоф
нэкIым ащэхэти, ратахъоштгэй
ыкIи ежхэм псэуплэхэр зы-



фашыжынхэу унашьо афашы-
щтгэйгъ. Ащ фэдэу рашихэрэм
унэгь тхъамыкIэхэри ахэты-
гъэх, партячайкэм исекретарь
иунахъо игъусэу рашихэрэм
ахафэуи хууштгэйгъ.

1930-рэ ильэсүм ишылэ мазэ
кышгэжъэхъагъэу гъэтхапэм нэс
мы Ioфымкэ анахыбэ хэуко-
ныгъэ зыщашыгъэ уахът. А
льэхъаным колхоз зэхэшэнхэм
фэгъэхыгъэу унэшьо пчагъэ
ашыгъ. ЧыпIэ пашэхэр яхуко-
ныгъэхэм яхылIагъэу къыдэкIы-
гъэм чыпIэ чиновникхэм хэу-
кононгъэхэр зэкIэ ялажьэу
Сталином къышело.

1930-рэ ильэсүм ибжыхъэ
кулаккэ алтыти рашигъэхъэр
бэдэд. Ащ тетэу станицэу Еле-
новскэм нэбгыри 160-рэ дащы-
гъагъ, Джэджехъаблэкэ нэбгы-
ри 153-рэ агъэпщынаагъ. Крас-
ногвардейскэ ыкIи Псэкуюпсэ
районым нэбгырэ 200 адащы-
гъагъ. Рашихэрэм мыкулакхэри
— рабочхэр ыкIи мэккүмэ-
шышIэхэр ахэтыгъэх. Ащ тетэу
мыкулаккэу, лажэ зимиIэу
рашигъэхэм ашыщэу унэгь
22-м лъэу тхълыгъэу ахтыгъэхэм
ашыщэу З нылэп реабилитиро-
вать ашыгъагъ. Унагуу кулаккэ
алтыгъагъэм имылку тыхынхуу
къакIохэрэм жыалымыгъэ зэ-
рахъэу бэрэ къыхэкIыщтгэй. Ащ
фэдэу Фэдэз щыц унагуу раску-
лачить ашы эзрыкIыжыгъэхэм
етлани комиссием хэтмэ ашыщ
горэм къыгъэзжэж, сымаджэу
плыр-стырым хэт бзыльфыгъэ
къэтэджынхуу риуагъ. Сымаджэр
къызэтэджым, бзыхъафхэм
ахэшIыкыгъэ чыхынхуу пхъэм-
бгьоу бзыльфыгъэхэр зытельным
техбуагъэхэр къыкIиыгъ, шхъэн-
тэбзэри ыштагъ.

Ащ тетэу зеконхэу ахэм
къараоштгээпщын. Ащ тетэу
лъэлкэ автономиехэмкэ Темир
Осетием ыуж колхозхэм язэх-
эшэн Адыгейим щаухыгъ. ЗэкIэм-
кэи хэкум колхози 185-рэ ща-
гъэпсыгъ. Ахэм ахэтыгъэх
чыгум илэжьынкэ товарище-
ствэхэр, полеводческэ, былымэ-
хъо, туынлэж, чыглэж, хэ-
тэрыкIлэж колхозхэр.

1940-рэ ильэсүм икъихъагъум
Адыгейим колхоз 242-рэ совхоз
16-рэ итыгъ. МТС 13-мэ трактор
658-рэ, комбайнэ 300, культи-
ватор 400-рэ ехъу ыкIи нэмькI
техникэ ялгагъ. Ау заор къежэ-
нным ишынагъо щыэ зэхъум,
колхозхэм техникэу къаэкIахъэ-
рэр нахь макIэр хуульфыгъагъ. Арау
щыгъти, Адыгейим иколхозхэм
ыкIи исовхозхэм заом игъом,
зэрэхгэйгъу фэдэу, дзэкIолхэм
гъомылапхъе алэкIэгъэхъэгъ-
ним илахь хишшыхъагъ.

Илья ИВАЩЕНКО.
Тарихъ шIэнгъэхэмкэ
кандидат, Мыекъопэ лицеуу
N 34-м икъэлэгъадж.

Адыгэ Республикэм Йофшэнымрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Зыныбжь хэклотагъехэу ыкИ сэкъатныгъэ зиЛэхэу Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэм пЛэльэ кыыхъэм кыкІоцI алъиплъэ-тъенмкІэ Йофхъабзэу 2022-рэ ильэсүм зэшІахыштхэм яплан ухсыгъэним ехыллагъ

Зыныбжь хэклотагъехэу ыкИ сэкъатныгъэ зиЛэхэу социальнэ фэло-фашлэхэр зыфызашуахынху агъэнэ-фагъехэм пЛэльэ кыыхъэм кыкІоцI өлпілэгъу ятыгъэним тегъэпсихъагъэу йофшэнимрэ зэхэцгэгъэним пае:

1. Зыныбжь хэклотагъехэу ыкИ сэкъатныгъэ зиЛэхэу Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэм пЛэльэ кыыхъэм кыкІоцI алъиплъэгъэнимкІэ Йофхъабзэу 2022-рэ ильэсүм зэшІахыштхэм яплан ухсыгъэним ехыллагъ

2. Зыныбжь хэклотагъехэу ыкИ сэкъатныгъэ зиЛэхэу Адыгэ Республикэм щыпсэухэрэм пЛэльэ кыыхъэм

кыкІоцI алъиплъэгъэнимкІэ Йофхъабзэу 2022-рэ ильэсүм зэшІахыштхэм яплан ухсыгъэним фэгъэ-зэгъештхэр гъэнэфэгъэнху.

3. Къэбар-правовой отделым:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм Йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайт ыкИ къэралыгъо хабзэм игъецкІэко кулыкъухэм къэбархэмкІэ ясайт аригъэхъанэу;

— мы унашъор кыхайтуным пае гъэзетхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм эз

кыдэкІыре тхыльэр «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъеуцугъэ зэхэуцоягъэхэр» зыфилорэм алэклигъэхъанэу.

4. Унашъом игъецкІэн зэрэкорэм лыппльэнэу министрэм игуадзэ гъэнэфэгъэнэу.

ЗыкІэтхэхэрэ мафэм щыублагъэу мы унашъом куачIэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч

кь. Мыекъуапэ,
мэзаем и 18, 2022-рэ ильэс
N 43

Адыгэ Республикэм Йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Адыгэ Республикэм Йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъю заулэмэ куачIэ ямыжэжъэу лыйтэгъэним ехыллагъ

Федеральнэ закону N 248-р зытетэу «Урысые Федерацием къэралыгъо уппъякунымрэ муниципаль-нэ уппъякунымрэ зэрэшызэхшэгъажъхэм ехыллагъ» зыфилору 2020-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 31-м кыдэкІыгъэм тегъэпсихъагъэу **унашъо сэшы:**

1. Мы кыкІэлтыклохэрэм куачIэ ямыжэжъэу лыйтэгъэнэу:

1) Адыгэ Республикэм Йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъюу N 120-р зытетэу «Цыфхэм ясоциальнэ фэло-фашлэхэм ягъэ-цэкІэнкІэ республике къэралыгъо уппъякуным ехыгъэ Административнэ регламентым зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхъыгъ» зыфилору 2017-рэ ильэсүм жъоныгъуакIэм и 29-м кыдэкІыгъэм;

2) Адыгэ Республикэм Йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъюу N 181-р зытетэу «Цыфхэм ясоциальнэ фэло-фашлэхэм ягъэ-цэкІэнкІэ республике къэралыгъо уппъякуным ехыгъэ Административнэ регламентым зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхъыгъ» зыфилору 2018-рэ ильэсүм шэкІогъум и 21-м кыдэкІыгъэм.

2. С. В. Стрикачевам – кілэццыкуюхэм, бзыльфы-гъэхэм ыкИ унагъом ялофхэмкІэ отделым ипаще фестивалым изэхэшэн фэгъэзэгъэнэу.

3. И. С. Шынахъом – къэбар-правовой отделым ипаще:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэм игъецкІэко кулыкъу иофициальнэ сайт кыригъэхъанэу;

— мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейимрэ»

— мы унашъор Адыгэ Республикэм Йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ исайт ыкИ къэралыгъо хабзэм игъецкІэко кулыкъу хэм къэбархэмкІэ ясайт аригъэхъанэу;

— мы унашъор кыхайтуным пае гъэзетхэу «Со-ветскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм эз кыдэкІыре тхыльэр «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъеуцугъэ зэхэуцоягъэхэр» зыфилорэм алэклигъэхъанэу.

3. Мы унашъом игъецкІэн зэрэкорэм лыппльэнэу министрэм игуадзэ Р.А. Даурыр фэгъэзэгъэнэу.

4. ЗыкІэтхэхэрэ мафэм щыублагъэу мы унашъом куачIэ илэ мэхъу.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч

кь. Мыекъуапэ,
мэзаем и 18, 2022-рэ ильэс
N 45

Адыгэ Республикэм Йофшэнимрэ социальнэ хэхъоныгъэмрэкІэ и Министерствэ иунашъу

Сэкъатныгъэ зиЛэ кіэлэццыкуюхэм художественнэ творчествэмкІэ яя XV-рэ Республикэ фестивалэу «Шаг навстречу!» зыфилорэр зэхэцгэгъэним ехыллагъ

Адыгэ Республикэм икъэралыгъо программэу «Цыфхэм социальнэ өлпілэгъу ятыгъэнэр» зыфилору Адыгэ Республикэм иминистрэхэм я Кабинет 2019-рэ ильэсүм тыгъэгъазэм и 18-м ыххесыгъэр гъэцкІагъэхъуным пае **унашъо сэшы:**

1. Сэкъатныгъэ зиЛэ кіэлэццыкуюхэм художественнэ творчествэмкІэ яя XV-рэ Республикэ фестивалэу «Шаг навстречу!» зыфилорэр зэхэцгэгъэним фэгъэхъыгъэ Положениер ухсыгъэнэу.

2. С. В. Стрикачевам – кілэццыкуюхэм, бзыльфы-гъэхэм ыкИ унагъом ялофхэмкІэ отделым ипаще фестивалым изэхэшэн фэгъэзэгъэнэу.

3. И. С. Шынахъом – къэбар-правовой отделым ипаще:

— мы унашъор Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэм игъецкІэко кулыкъу иофициальнэ сайт кыригъэхъанэу;

— мы унашъор гъэзетхэу «Советскэ Адыгейимрэ»

«Адыгэ макъэмрэ», джащ фэдэу мазэм эз кыдэкІыре тхыльэр «Адыгэ Республикэм ихэбзэгъеуцугъэ зэхэуцоягъэхэр» зыфилорэм ригъэхъанэу.

4. Унашъом игъецкІэн зэрэкорэм сшхъэкІэ сывлы-пльэнэу зыфесэгъазэ.

Министрэу МЫРЗЭ Джанбэч

кь. Мыекъуапэ,
мэзаем и 24-рэ, 2022-рэ ильэс
N 52

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет иунашъу

Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет 2020-рэ ильэсүм чьэпьюогъум и 15-м ышыгъэ унашъюу N 286-р зытетэу «Мэкъумэц мэхъанэ зиЛэ чыгухэм, лъэшэу къагъэгъунэрэ чыпІэхэм, псэуальхэм, промышленностым, энергетикэм, транспортным, связым, радиом, телевидением, информатикэм ячыгухэм, космическэ ЙофшэнимкІэ, оборонэмкІэ, щынэгъончагъэмкІэ агъэфедэрэ чыгухэм ыкИ Адыгэ Республикэм инэмымкІ чыгухэу хэушхъафыкІыгъэ мэхъанэ зиЛэхэм ахэхъэрэ чыгу йаххэм якъэралыгъо кадастэрэ уасэкІэ кіэхухэр ухсыгъэнхэм ехыллагъ» зыфилорэм зэхъокыныгъэхэр фэшыгъэнхэм фэгъэхъыгъ»

ячыгухэм, космическэ ЙофшэнимкІэ, оборонэмкІэ, щынэгъончагъэмкІэ агъэфедэрэ чыгухэм ыкИ Адыгэ Республикэм инэмымкІ чыгухэу хэушхъафыкІыгъэ мэхъанэ зиЛэхэм ахэхъэрэ чыгу йаххэм якъэралыгъо кадастэрэ уасэкІэ кіэхухэр гъэфедэгъэнхэу.

2. Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет кадастэрэ уасэхэм ягъэнэфэнкІэ итдел мы унашъор официальнэ чыгу къаригъэхъанэрэ:

— Адыгэ Республикэм икъэралыгъо хабзэм игъецкІэко кулыкъу хэм яофициальнэ Интернет-сайтэу <http://www.adygheya.ru> зыфилорэм;

— гъэзетхэу «Советскэ Адыгейимрэ» «Адыгэ макъэмрэ».

3. 2016-рэ ильэсүм бэдзэогъум и 3-м аштэгъэ Федеральнэ закону N 237-р зытетэу «Къэралыгъо кадастэрэ уасэхэм ехыллагъ» зыфилорэм ия 18-рэ статья диштэу мы унашъом иа 1-рэ пункт зигугуу кыншыре чыгу йаххым икадастэрэ уасэхэм ехыллагъэ къэ-бархэр гъэфедэгъэнхэу.

4. Мы унашъом куачIэ илэ зыхъурэм щегъэжъагъэу мэфицым кыкІоцI Адыгэ Республикэм мыльку зэфыщтыкІэхэмкІэ и Комитет кадастэрэ уасэхэм ягъэнэфэнкІэ ыкИ аукционхэм язэхэцэнкІэ итдел аш икопие къэралыгъо регистратиремкІэ, кадастрамкІэ ыкИ картографиремкІэ Федеральнэ кулыкъум іекІигъэхъанэрэ.

5. Официальнэ кызылаутырэ мафэм щегъэжъагъэу мы унашъом куачIэ илэ мэхъу.

Комитетын итхъаматэу И. П. БОЧАРНИКОВА
кь. Мыекъуапэ,
гъэтхапэм и 1, 2022-рэ ильэс
N 53

Шэнныгъэр, ныбжьыкІэхэр

АкъылышІохэм ягупч

Культурэр къэухумэгъеням, лыгъэкотэгъеням афэгъэхыгъэ проектэу «Гений места» зыфиорэм республикэм имодельнэ тхыльеджапІэхэр хэлажьэх.



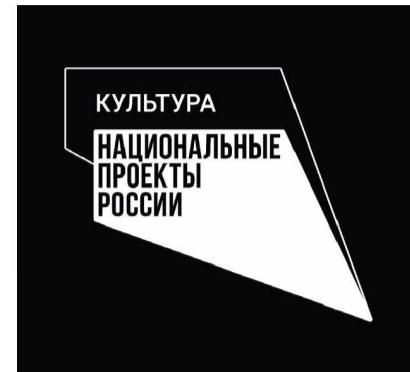
— Урысыем культурэмкэ и Министерствэ йофтхъабзэм къэщакло фэхъугь, — кытиуагь Адыгэ Республикэм культурэмкэ и Министерствэ испециалист шъхъаэу, тарих шэнныгъэхэмкэ кандидатэу Теуцожь Нуриет. — Урысыем и Къэралыгъо тхыльеджапІэ проектым методикэмкэ гупчэ фэхъугь.

Акъылышо дэдэхэм яхылігъэ йофтхъабзэм шуагьэ къыхыщтэу зэхэщаклохэм альтыэ. Сэнаущыгъэ зыхэлхэр къыхагъэшхээ, къэлэшшохэм ямызакью, къэлэ цыкхъум, къудажхэм, псеупІэ мынхэм купхэр ацызэхашэштых. Урысыем культурэмкэ иминистре

игуадзэу Ольга Яриловам зэриллытэрэмкэ, хэгъэгум ишъольырхэр проектым эзфишэштых, зэлъыэсъыкэ амалхэр хэпшыкІэу нахышоу агъэфедэштых.

Адыгеймкэ модельнэ тхыльеджапІэхэр Мыекъуапэ, Адыгэ-къалэ, Тэхъутэмъукауе, Джэджэ районхэм, нэмыххэм къащызэхыгъэх. Сэнаущыгъэ зыхэлхэм тхыльеджапІэхэр ІэубытыпІэ ашыхээ, къэщакло зыфэхъугъэхэ йофтхэр щылэнныгъэм нахышоу щыпхырашынхэ альэкшыт.

Республикэм ипроект пэшэныгъэ дызезыхъэрэ Къыкъ Беллэ Адыгейм и Лъялъкъ тхыльеджапІэ ишшьхъэтет. Аш иепллы-



Кэхэм къащыхигъэштыг «АкъылышІор — ар оры» зыфиорэ зэнэкъоукъум хэлажьэхэрэм яшІэнныгъэ зэрэхагъэхъоштыр. Модельнэ тхыльеджапІэхэм лъэхъаным диштэу ялошшэн дэгъоу зерагъэпсырэм ишъуагъэкэ ныбжыкІэхэм къыхахыщт сэнэххатым нахь дэгъоу зыфагъэсшт.

Тхылъир — шлэнныгъэм иункыбз. Зэхэщаклохэм ар къыдальтээ, къэлэеджаклохэр тхыльым, шлэнныгъэм афэшэгъэнхэм фэшлээдүйгъухэр яшштых, зэфэхысыжхэр ашыштых.

Сурэтым итыр Къыкъ Бэлл.



Зыщаушыхъятыгъэр: Урысыем Иофхэмкэ, телевидение Федерацем хэутын Иофхэмкэ, радиокъэтынхэмкэ юкызэлтыи-Иэсъыкэ амалхэмкэ и Министерствэ и Темир-Кавказ чылгээ тээвэршил, зэраушыхъятыгъэ

Зэхэзыщагъэр
ыкыи къыдэзы-
гъэкырэр:
Адыгэ Республикэм лъялъкъ Йофтхэмкэ, Иэкыб къэралхэм ашы-
псэурэ тильэпкэ-
гъухэм адярыгэ зэпхы-
ныгъэхэмкэ юкыи
къэбар жъугъэм
иамалхэмкэ и Комитет
Адрессыр:
ур. Крестьянскэр, 236

Редакциер зыдэ-
шыИэр:
385000,
къ. Мыекъуапэ,
ур. Первомайскэр,
197.

Телефонхэр:
приемнэр:
52-16-79,

Редакцием авторхэм
къайхырэр А4-кэ
заджэхэр тхыапхэу
зипчыгъэжэ 5-м
емыххэрэр ары. Са-
тырхэм азыфагу 1,5-рэ
дэлтээ, шрифтыр
12-м нахь цылгуну
шытэн. Мы шапхъэ-
хэм адимыштэрэ
тхыгъэхэр редакцием
зэкигъэжэхъых.

E-mail: adygoeice@mail.ru

Тиконцертхэр

Гъатхэр агъэдахэ

Гъатхэм, шуульэгъум икъэгъагь афэгъэхыгъэ концертыр Адыгэ Республикэм и Къэралыгъо филармоние изэхэхъэпІэ цыккү щыккүагь.



позиторхэм аусыгъэхэр ыгъэжынчыгъэх.

Дунээ зэнэкъоукъум ишшухыафтын шъхъаэу Гран-прир къыдэзыхыгъэ Набэкъо Бэлэ фортели-анэмкэ произведенияхэр къыригъэуагъях.

ЗэлъашІэрэ ордэу «На качелях» зыфиорэр артистхэм къызэдауагь. Композиторхэу Тхыбысымэ Умаррэ Натхъо Джанхъотрэ яорэдхэм Т. Резниченкэр хэушхъафыкыгъэу къатегущылагъ.

«О униту» зыфиорэм тамээзэтыгъэр Адыгейм инароднэ артисткэу Шъэожь Роз. У. Тхыбысымэм ар зиусыгъэр бэшлагъэми, жыы хурэп. Шу пльэгъурэм

ынэхэм анах дахэ, анах къаргъо щымылэу пльэйтээ уулыкэ зэрэпшоигъюм, бгъэлъэпІэрэ цыфыр гум зэримыкырэм афэгъэхыгъэ орэдир Нэгъой Маринэ зэхытигъэхыгъ.

Натхъо Джанхъот иорэдэу «Дахэ сидунай» зыфиорэм щылэнныгъэм нахь куоу узэрхищэрэ къыхигъэшызэ Теуцожь Бэлэ къыуагь.

Къэгъагь ірамым, шуульэгъум, гүйгэ-гүпшисэ дахэхэм яхылігъээ орэдхэр гъатхэм игъогогуухэу зэрэштихэр пчыххэзэхахьэм къыхэшыгъ.

**Нэклубгъор
зыгъэхъазырыгъэр
EMTЫЛЬ Нурбий.**



Къатхэхэрэм яшІошІорэ редакцием иепллыкІэхэмрэ зэтэмыфэнхэ альэкшыт.

ЗэкІэмкИ
пчыагъэр
4637
Индексхэр
П 4326
П 3816
Зак. 585

Хэутынм узшы-
кэхээнэу щыт уахътэр
Сыхъатыр
18.00
ЗыщыкІэтхэгъэхэ
уахътэр
Сыхъатыр
18.00

Редактор
шхъыИэр
Дэрбэ Т. И.

Редактор шхъыаэм
игуадзэр
Мэшлэкъо
С. А.

ПшъэдэкІыж
зыхырэ секретарыр
Тхъаркъохъо
А. Н.